

Sygn. akt XIV K 225/18, PR 3 Ds. 563.2018

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku w XIV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: **SSR Ryszard Blencki**

Protokolant: st. prot. sąd. Katarzyna Dolny

przy udziale Prokuratora: -----

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2018 r.

sprawy **W. J. (J.)**

syna H. i W. z d. S.

ur. (...) w C.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 29 sierpnia 2017 roku do kwietnia 2018 roku w S. uchylał się od wykonania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Słupsku w sprawie sygn. akt III RC 133/10 z dnia 06 kwietnia 2011 roku, którą zasądzono na rzecz córki W. J. alimenty w wysokości 300 złotych miesięcznie płatnych do rąk jej matki K. J., oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku w sprawie sygn. akt III RC 594/13 z dnia 15 października 2013 roku o podwyższeniu alimentów na rzecz córki W. J. do wysokości 500 złotych miesięcznie płatnych do rąk jej matki K. J. przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekroczyła równowartość 3 świadczeń okresowych i przez to naraził W. J. na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k.

I. uznaje oskarżonego **W. J.** w ramach zarzucanego mu czynu za winnego tego, że w okresie od dnia 29 sierpnia 2017 r. do dnia 11 czerwca 2018 r. w S., uchylał się od wykonania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Słupsku z dnia 6 kwietnia 2010 r., sygn. akt III RC 133/10, a następnie wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 11 października 2013 r., sygn. akt III RC 594/13, zobowiązującym go do łożenia rat alimentacyjnych w kwocie 500 zł miesięcznie na rzecz córki W. J., płatnych do rąk jej matki K. J., przez co naraził córkę na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, tj. występku z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k., i za jego popełnienie na podstawie art. 209 § 1a k.k. skazuje oskarżonego na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Sygn. akt XIV K 225/18

UZASADNIENIE

- STOSOWNIE DO TREŚCI ART. 424 § 3 K.P.K. UZASADNIENIE WYROKU WYDANEGO W TRYBIE ART. 387 K.P.K. OGRANICZONO DO WYJAŚNIENIA **PODSTAWY PRAWNEJ WYROKU** W CAŁOŚCI –

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Na wstępie uzasadnienia wskazać zatem należy, iż oskarżony W. J. złożył **wniosek o dobrowolne poddanie się karze** i wydanie wyroku skazującego, który Sąd uwzględnił w całości, uznając, że spełnione są przesłanki z art. 387 § 1 i § 2 k.p.k., a przede wszystkim, iż wina oskarżonego i okoliczności popełnienia zarzucanego mu przestępstwa nie budzą wątpliwości, a cele tego postępowania zostaną osiągnięte mimo nie przeprowadzenia rozprawy głównej w całości. Obecna na rozprawie K. J. matka małoletniej pokrzywdzonej W. J. nie sprzeciwiła się wnioskowi oskarżonego. Wobec niestawiennictwa oskarżyciela publicznego, prawidłowo zawiadomionego o terminie rozprawy, odpadła przesłanka, aby nie sprzeciwił się on takiemu rozstrzygnięciu.

Dodać też wypada, iż oskarżony W. J. przed uwzględnieniem wniosku został pouczony o treści art. 447 § 5 k.p.k., i podtrzymał swój wniosek.

W. J. ma 40 lat, jest kawalerem, ma dwoje dzieci – w wieku 9 i 6 lat, na córkę W. ma zasądzone alimenty w kwocie 500 zł/miesiąc, których nie uiszcza, a drugie dziecko zostało zabrane do rodziny zastępczej. Ma on wykształcenie podstawowe, bez zawodu, aktualnie od 12 czerwca 2018 r. odbywa karę zastępczą pozbawienia wolności, której koniec przypada na 4 września 2019 r., przed osadzeniem nie zajmował się niczym, pracował dorywczo, uzyskiwał ok. 500-600 zł miesięcznie, był zarejestrowany jako bezrobotny, ale został skreślony z powodu niestawiennictwa, obecnie bez dochodów, brak wartościowego majątku.

Nie był leczony psychiatrycznie i odwykowo. Był dotychczas wielokrotnie karany, w tym 2-krotnie za przestępstwo nie alimentacji z art. 209 k.k. (vide: informacja z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 26.04.2018 r. - k. 43-44v).

Stałe miejsce pobytu: **(...)-(...) S., ul. (...).**

W. J. został uznany za winnego tego, że:

- w okresie od dnia 29 sierpnia 2017 r. do dnia 11 czerwca 2018 r. w S., uchylał się od wykonania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Słupsku z dnia 6 kwietnia 2010 r., sygn. akt III RC 133/10, a następnie wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 11 października 2013 r., sygn. akt III RC 594/13, zobowiązującym go do łożenia rat alimentacyjnych w kwocie 500 zł miesięcznie na rzecz córki W. J., płatnych do rąk jej matki K. J., przez co naraził córkę na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, **tj. czynu z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k.**

Wskazać wypada, iż przyjęta w akcie oskarżenia kwalifikacja prawna tego czynu nie budzi zastrzeżeń. Dokonując oceny prawnej tego czynu wskazać tu wypada, iż przestępstwo tzw. **niealimentacji** godzi przede wszystkim w prawidłowe stosunki rodzinne i realizację obowiązku opieki przez zaspokajanie potrzeb materialnych osób, które same nie są w stanie ich zaspokoić. W związku ze zmianami wprowadzonymi na mocy ustawy z dnia 23.03.2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 952) w typie podstawowym z **art. 209 § 1 k.k.** penalizuje ono samo uchylanie się od wykonania obowiązku alimentacyjnego, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, zaś w typie kwalifikowanym z **art. 209 § 1a k.k.** niezbędne jest dodatkowo narażenie osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Gwoli uzupełnienia wskazać należy, iż przed tą zmianą występował ten wymagal właśnie takiego skutku. Warunkiem dokonania tego przestępstwa (z art. 209 § 1a k.k.) jest bowiem to, by uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, spowodowało narażenie pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Chodzi tu o spowodowanie stanu bezpośredniego i konkretnego zagrożenia niemożnością zaspokojenia tych potrzeb, rozumianego jako skutek zachowania się sprawcy. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przez

pojęcie podstawowych potrzeb życiowych rozumie się nie tylko potrzeby w zakresie minimum egzystencji (wyżywienie, odzież, potrzeby higieniczne), ale również potrzeby związane z uzyskaniem niezbędnego wykształcenia i korzystaniem z dóbr kulturalnych (vide: uchwała SN z dnia 9 czerwca 1976 r., sygn. akt VI KZP 13/75, OSNKW 1976, nr 7-8, poz. 86; wyrok SN z dnia 27 marca 1987 r., sygn. akt V KRN 54/87, OSNPG 1987, nr 8, poz. 103). Skoro istota przestępstwa uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacji polega na narażeniu (bezpośrednim, konkretnym) osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, to nie usuwa skutku przestępstwa fakt, iż potrzeby te są zaspokajane przez inną osobę (np. drugiego z rodziców, który czyni to kosztem znacznych poświęceń) albo w wyniku świadczeń dokonywanych z funduszy publicznych (tak też cyt. już wyrok SN z dnia 27 marca 1987 r.; także uchwała SN z dnia 23 sierpnia 1973 r., VI KZP 25/73, OSNKW 1973, nr 11, poz. 133).

W sprawie tej nie zachodzą żadne okoliczności wyłączające **winę** W. J.. Jest on bowiem osobą dorosłą, świadomą swoich praw i obowiązków, tak w życiu społecznym, jak i rodzinnym. Był przy tym karany za podobne występki, miał więc również świadomość ciężącego na nim obowiązku łżenia na utrzymanie córki oraz konsekwencji uchylania się od wykonywania tego obowiązku.

Przy **wymiarze kary** za ten czyn - 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności - na mocy art. 209 § 1a k.k., co nastąpiło stosownie do dyrektyw wskazanych w treści przepisu art. 53 k.k., uwzględniono wszelkie okoliczności, zarówno obciążające, jak i łagodzące, dla oskarżonego.

Jako okoliczności obciążające wobec oskarżonego uznano wysoką społeczną szkodliwość czynu przez niego popełnionego, wysoki stopień jego winy, jak i wielokrotną uprzednią karalność, w tym za przestępstwa tego samego rodzaju (vide: wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt XIV K 277/17 – k. 15-15v; wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 3 listopada 2017 r., sygn. akt II K 713/17 – k. 55).

Jako okoliczności łagodzące Sąd potraktował zaś jego szczere przyznanie się do winy, jak i postawę w toku postępowania karnego.

Dodać wypada, iż już tylko z uwagi na treść art. 69 § 1 k.k., i uprzednią karalność W. J. na kary pozbawienia wolności, i to sześciokrotnie, brak było podstaw materialnoprawnych do warunkowego zawieszenia jej wykonania, niezależnie od innych przesłanek.

Zdaniem Sądu, orzeczona kara jest współmierna do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, stopnia jego winy, i jako taka powinna osiągnąć wobec niego cele represyjno-wychowawcze, wdrożyć go do przestrzegania w przyszłości porządku prawnego, jak też cele w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Natomiast z mocy art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych Sąd zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości, mając na uwadze jego obecną sytuację życiową i majątkową.

Sędzia Sądu Rejonowego w Słupsku

Ryszard Blencki